

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

14 päivänä lokakuuta 2021 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteisön kasvinjalostajanoikeudet – Asetus (EY) N:o 2100/94 – 96 artikla – 94 ja 95 artiklassa tarkoitettujen oikeustoimien vanhentumisajan laskeminen – Alkamisajankohta – Ajankohta, jona yhteisön kasvinjalostajanoikeudet myönnettiin ja jona toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä saatiin tietää – Ajankohta, jona kyseessä oleva menettely lopetettiin – Perättäiset toimet – Jatkuvat toimet – Rajaaminen yli kolme vuotta aikaisemmin toteutettuihin toimiin

Asiassa C-186/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Tribunal Supremo (ylin tuomioistuin, Espanja) on esittänyt 7.3.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 9.3.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

José Cánovas Pardo SL

vastaan

Club de Variedades Vegetales Protegidas,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: kuudennen jaoston puheenjohtaja I. Ziemele (esittelevä tuomari), joka hoitaa seitsemännen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit T. von Danwitz ja A. Kumin,

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- José Cánovas Pardo SL, edustajinaan V. Venturini Medina, procurador, ja A. Scasso Veganzones, abogada,
- Club de Variedades Vegetales Protegidas, edustajinaan P. Tent Alonso, V. Gigante Pérez, I. Pérez-Cabrero Ferrández ja G. Navarro Pérez, abogados,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

- Kreikan hallitus, asiamiehinään G. Kanellopoulos, E. Leftheriotou ja A. Vasilopoulou,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään B. Eggers, I. Galindo Martín ja G. Koleva,
- kuultuaan julkisasiamiehen 22.4.2021 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista 27.7.1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 (EYVL 1994, L 227, s. 1 ja oikaisu EYVL 2001, L 111, s. 31) 96 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat José Cánovas Pardo SL (jäljempänä Pardo) ja Club de Variedades Vegetales Protegidas (jäljempänä CVVP) ja jossa on kyse siitä, että kyseinen yhtiö on viljellyt Nadorcott-nimisen lajikkeen mandariinipuita ilman CVVP:n suostumusta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Asetuksen 2100/94 1 artiklassa todetaan, että ”on otettu käyttöön ainoa ja yksinomainen kasvilajikkeiden suojaamista koskeva yhteisön järjestelmä, joka on yhteisön teollisoikeuksien suojaamisen muoto kasvilajikkeiden osalta”.
- 4 Kyseisen asetuksen 13 artiklassa, jonka otsikko on ”Kasvinjalostajanoikeuksien haltijan oikeudet ja rajoitukset”, säädetään seuraavaa:

”1. Kasvinjalostajanoikeudet antavat [haltijalleen tai haltijoilleen], oikeuden toteuttaa 2 kohdassa luetellut toimet.

2. Rajoittamatta 15 ja 16 artiklan soveltamista, seuraavat toimet edellyttävät suojatun lajikkeen lajikeosien ja korjatun aineiston, jäljempänä ’aineisto’, osalta [haltijan] lupaa:

- a) tuotanto tai lisäys (monistus),
- b) pakkaaminen lisäystaroituksiin,
- c) myyntiin tarjoaminen,
- d) myynti tai muu kaupan pitämisen muoto,
- e) vienti yhteisöstä,
- f) tuonti yhteisöön,
- g) hallussa pitäminen a–f [ala]kohdassa mainittuihin tarkoituksiin.

[Haltija] voi asettaa luvalleen ehtoja ja rajoituksia.

3. Edellä 2 kohtaa sovelletaan korjattuun aineistoon ainoastaan, jos tämä aineisto on saatu käyttämällä luvatta suojatun lajikkeen lajikeosia, ja jollei [haltija] ole kohtuudella voinut käyttää mainittuihin lajikeosiin liittyvää oikeuttaan.

– –”

5 Mainitun asetuksen 94 artiklassa, jonka otsikko on ”[Oikeudenloukkaus]”, säädetään seuraavaa:

”1. Kaikkia niitä vastaan, jotka:

a) suorittavat ilman asianmukaista lupaa jonkun 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun toimen kasvinjalostajanoikeuksin suojatun lajikkeen suhteen,

tai

b) eivät käytä 17 artiklan 1 kohdan mukaista lajikenimeä oikein tai jättävät ilmoittamatta 17 artiklan 2 kohdan mukaiset tarvittavat tiedot, tai

c) käyttävät 18 artiklan 3 kohdan vastaisesti yhteisön kasvinjalostajanoikeuksin suojattua lajikenimeä tai nimeä, joka voidaan sekoittaa mainittuun nimeen

[haltija] voi ryhtyä oikeustoimiin [oikeudenloukkauksen] lopettamiseksi tai kohtuullisen [hyvityksen] maksamiseksi tai molempiin.

2. Kaikkien, jotka toimivat tahallaan tai tuottamuksesta, tulee lisäksi hyvittää [haltijan] kärsimä vahinko. Jos [tuottamus on vähäistä, haltijan] oikeutta [korvaukseen] voidaan vastaavasti pienentää, [korvaus] ei kuitenkaan saa olla pienempi kuin [oikeudenloukkauksen tekijän oikeudenloukkauksen] tekemisestä saama hyöty.”

6 Saman asetuksen 95 artiklan, jonka otsikko on ”Ennen yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä suoritettut toimet”, sanamuoto on seuraava:

”[Haltija] voi vaatia kohtuullista [hyvitystä] kaikilta, jotka ovat suorittaneet kasvinjalostajanoikeushakemuksen julkaisemisen ja yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisen välisenä ajanjaksona toimen, jonka suorittaminen olisi ollut kielletty mainitun ajanjakson jälkeen yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien perusteella.”

7 Asetuksen N:o 2100/94 96 artiklan, jonka otsikko on ”Vanheneminen”, sanamuoto on seuraava:

”Edellä 94 ja 95 artiklassa tarkoitetut toimet vanhenevat kolmen vuoden kuluttua siitä päivästä alkaen, jona yhteisön kasvinjalostajanoikeudet lopullisesti myönnettiin ja jona [haltija] sai tietää [oikeudenloukkausta koskevasta toimesta] ja sen tekijän henkilöllisyydestä, tai tämän tiedon puuttuessa, kolmenkymmenen vuoden kuluttua kyseisestä teosta.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 8 Yhteisön kasvilajikevirasto (jäljempänä CPVO) myönsi 4.10.2004 Nadorcott Protection SARL:lle tämän sille 22.8.1995 tekemän hakemuksen perusteella yhteisön kasvinjalostajanoikeudet Nadorcott-nimisen lajikkeen mandariinipuulle. Tästä päätöksestä tehtiin lykkäävin vaikutuksin CPVO:n valituslautakuntaan valitus, joka hylättiin 8.11.2005 tehdyllä päätöksellä, joka julkaistiin CPVO:n virallisessa lehdessä 15.2.2006.
- 9 Pardo on vuodesta 2006 lähtien viljellyt hedelmätarhaa, jossa on 4 457 Nadorcott-lajikkeen mandariinipuuta.
- 10 Geslive, jonka tehtäväksi oli annettu Nadorcott-lajiketta koskevien oikeuksien hallinnointi, lähetti Pardolle 30.10.2007 varoituskirjeen, jossa se vaati tätä lopettamaan kyseisen kasvilajikkeen hyödyntämisen ilman asianmukaista lupaa.
- 11 CVVP, jolle näiden oikeuksien hallinnointi siirrettiin 13.12.2008, lähetti 30.3.2011 Pardolle uuden kirjeen, jossa se vaati tätä lopettamaan Nadorcott-lajikkeen mandariinipuiden hyödyntämisen, mikäli se todella hyödynsi 5 000:ta kyseisen lajikkeen mandariinipuuta.
- 12 Vaadittuaan ensin marraskuussa 2011 Juzgado de lo Mercantilissa (kauppatuomioistuin, Espanja) alustavien toimenpiteiden toteuttamista Nadorcott-lajiketta koskevien yksinoikeuksien loukkaamisen toteamiseksi CVVP nosti tämän jälkeen Pardoja vastaan kaksi kannetta, eli yhtäältä väliaikaiseen suojaan perustuvan kanteen kyseisen yhtiön ennen suojan saamista eli ennen 15.2.2006 toteuttamista toimista ja toisaalta oikeudenloukkausta koskevan kanteen kyseisen ajankohdan jälkeen toteutetuista toimista. CVVP vaati erityisesti, että Nadorcott-lajiketta koskevien yksinoikeuksien loukkaaminen todettaisiin 15.2.2006 lukien loukkaamisen lopettamiseen saakka. CVVP vaati myös Pardon velvoittamista lopettamaan tämä sääntöjenvastainen hyödyntäminen, poistamaan käytöstä ja tarvittaessa hävittämään kaikki hallussaan olevat kyseisen lajikkeen kasviaineistot sekä maksamaan sille korvausta hyvityksenä mainitusta hyödyntämisestä.
- 13 Kyseinen ensimmäisen asteen tuomioistuin hylkäsi oikeudenloukkausta koskevan kanteen sillä perusteella, että kanneoikeus oli vanhentunut asetuksen N:o 2100/94 96 artiklan nojalla, koska yli kolme vuotta oli kulunut siitä ajankohdasta, jona Nadorcott-lajiketta koskevan kasvinjalostajanoikeuksien haltija oli yksilöinyt Pardon kyseisen lajikkeen väitetyksi hyödyntäjäksi, eli viimeistään ajankohdasta 30.10.2007, jolloin Geslive oli lähettänyt Pardolle varoituskirjeen, siihen, kun CVVP nosti kanteet marraskuussa 2011.
- 14 Audiencia Provincial de Murcia (Murcian maakunnallinen ylioikeus, Espanja), johon CVVP valitti kyseisestä ratkaisusta, totesi, ettei Pardo kiistänyt hyödyntäneensä Nadorcott-lajikkeen puita eikä sitä, ettei sillä ollut kyseisen lajikkeen kasvinjalostajanoikeuksien haltijan suostumusta. Kyseinen tuomioistuin totesi, että tämän yhtiön toiminta merkitsi oikeudenloukkausta koskevia toimia ja että mainittujen puiden tuotannossa pitämällä nämä toimet jatkuivat. Lisäksi se katsoi, että asetuksen N:o 2100/94 96 artiklaa oli tulkittava siten, ettei vanhentuminen koskenut alle kolme vuotta ennen CVVP:n kanteiden nostamista tehtyihin loukkauksiin liittyviä oikeustoimia, kun taas yli kolme vuotta ennen kyseistä tapahtumaa toteutettuja toimia koskevat oikeustoimet olivat vanhentuneet.

- 15 Pardo velvoitettiin täten maksamaan loukkausten johdosta 31 199 euroa asianmukaisena hyvityksenä ilman yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltijan suostumusta toteutetuista toimista väliaikaisen suojan kattamalta ajalta. Kyseinen tuomioistuin määräsi lisäksi Pardon lopettamaan kaikki oikeudenloukkausta koskevat toimet.
- 16 Pardo teki tästä Audiencia Provincial de Murcian ratkaisusta kassaatiovalituksen ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen eli Tribunal Supremoon (ylin tuomioistuin, Espanja) ja riitautti ensiksi mainitun tuomioistuimen tekemän tulkinnan asetuksen N:o 2100/94 96 artiklasta.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että immateriaalioikeuksia koskevan kansallisen oikeuskäytännön mukaan yksittäinen oikeudenloukkausta koskeva toimi on erotettava jatkuvasta loukkauksesta. Viimeksi mainitussa tapauksessa vanhentumisaikaa jatketaan niin kauan kuin loukkausta merkitsevä toimi jatkuu. Kyseinen tuomioistuin pohtii sitä, voidaanko tällaista oikeuskäytäntöä soveltaa asetuksen N:o 2100/94 96 artiklassa vahvistettuihin vanhentumissääntöihin, ja erityisesti sitä, koskeeko vanhentuminen oikeudenloukkausta koskeviin toimiin liittyviä kaikkia oikeustoimia, kun yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltija on nostanut kanteensa yli kolme vuotta sen jälkeen, kun se sai tietää oikeudenloukkausta koskevista toimista ja niiden tekijän henkilöllisyydestä, vai ovatko ainoastaan sellaiset oikeustoimet vanhentuneet, jotka liittyvät yli kolme vuotta ennen kanteen nostamista toteutettuihin toimiin.
- 18 Tribunal Supremo on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko asetuksen [N:o 2100/94] 96 artikla esteenä tämän säännöksen tulkitsemiselle siten, että jos kolme vuotta on kulunut siitä, kun haltija sai yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisen jälkeen tietää oikeudenloukkausta koskevasta toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä, kyseisen asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettut oikeustoimet ovat vanhentuneet, vaikka loukkaukset olisivat jatkuneet siihen asti, kunnes oikeustoimiin ryhdyttiin?
- 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko [mainitun asetuksen] 96 artiklaa tulkittava siten, että vanhenemisen katsotaan koskevan ainoastaan tämän kolmen vuoden määräajan ulkopuolella tehtyjä konkreettisia oikeudenloukkausta koskevia toimia mutta ei oikeudenloukkausta koskevia toimia, jotka on tehty näiden kolmen vuoden kuluessa?
- 3) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, voivatko kieltokanne ja myös vahingonkorvauskanne tässä tapauksessa menestyä ainoastaan näiden jälkimmäisten, kolmen viimeisen vuoden kuluessa tehtyjen toimien osalta?”

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa

- 19 Unionin tuomioistuimen presidentin 13.2.2019 tekemällä päätöksellä nyt käsiteltävän asian käsittelyä lykättiin siihen saakka, kunnes asiassa C-176/18, joka koski Tribunal Supremoon esittämää ennakkoratkaisupyyntöä asetuksen N:o 2100/94 13 artiklan tulkinnasta asiassa, jossa asianosaisina olivat CVVP ja Adolfo Juan Martínez Sanchís ja joka koski viimeksi mainitun suorittamaa Nadorcott-lajikkeen mandariinipuiden hyödyntämistä, annettaisiin tuomio.

- 20 Sen jälkeen, kun tuomio Club de Variedades Vegetales Protegidas (C-176/18, EU:C:2019:1131) julistettiin 19.12.2019, unionin tuomioistuimen kirjaamo toimitti kyseisen tuomion ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle 7.1.2020 päivätyllä kirjeellä ja kehotti tätä ilmoittamaan, halusiko se kyseisen tuomion valossa pysyttää ennakkoratkaisupyyntönsä nyt käsiteltävässä asiassa.
- 21 Kyseinen tuomioistuin ilmoitti 16.10.2020 päivätyllä kirjeellä unionin tuomioistuimelle aikovansa pysyttää ennakkoratkaisupyyntönsä.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 22 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko asetuksen N:o 2100/94 96 artiklaa tulkittava siten, että tässä säännöksessä säädetty kolmen vuoden vanhentumisaika kyseisen asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitetuille oikeustoimille alkaa kuluu yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien lopullisen myöntämisen jälkeen siitä ajankohdasta, jona haltija sai tietää oikeudenloukkausta koskevasta toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä, riippumatta siitä, onko tämä oikeudenloukkausta koskeva toimi loppunut vai jatkuuko se oikeustoimeen ryhtymiseen saakka.
- 23 Tältä osin on muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös sen asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (tuomio 20.1.2021, Heavyinstall, C-420/19, EU:C:2021:33, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 24 Ensimmäiseksi asetuksen N:o 2100/94 96 artiklan sanamuodosta ilmenee nimenomaisesti, että kyseisen asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettut oikeustoimet vanhenevat kolmen vuoden kuluttua siitä päivästä alkaen, jona yhteisön kasvinjalostajanoikeudet lopullisesti myönnettiin ja jona näiden oikeuksien haltija sai tietää oikeudenloukkausta koskevasta toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä, tai tämän tiedon puuttuessa 30 vuoden kuluttua kyseisestä teosta.
- 25 Tästä sanamuodosta ilmenee ensinnäkin, että kyseisessä säännöksessä säädetään kahdesta edellytyksestä, joiden perusteella voidaan määrittää ajankohta, jona asetuksen N:o 2100/94 94 ja 95 artiklaan perustuviin oikeustoimiin liittyvä kolmen vuoden vanhentumisaika alkaa kuluu, ja joista toinen on toisen ennakoedellytys.
- 26 Tällaisen määräajan alkaminen riippuu nimittäin yhtäältä objektiivisesta tapahtumasta eli ajankohdasta, jona yhteisön kasvinjalostajanoikeudet lopullisesti myönnettiin, ja toisaalta subjektiivisesta tapahtumasta eli ajankohdasta, jona yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltija on saanut tiedon oikeudenloukkausta koskevasta toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä.
- 27 Sen kysymyksen osalta, onko jommallakummalla näistä tapahtumista etusija vanhentumisajan käynnistäjänä, on katsottava, että vanhentumisajan alkamisajankohta on viimeisimmän tapahtuman ajankohta, eli joko yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämispäivä tai päivä, jona oikeudenloukkausta koskevasta toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä saatiin tietää (ks. analogisesti tuomio 2.3.2017, Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, 47 kohta).

- 28 Tästä seuraa, että asetuksen N:o 2100/94 96 artiklaa ei voida tulkita siten, että oikeudenloukkausta koskevan toimen lopettaminen olisi tapahtuma, jonka perusteella kyseisen asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettuihin oikeustoimiin liittyvä vanhentumisaika alkaa kulua.
- 29 Tällainen tulkinta, jota CVVP tukee kirjallisissa huomautuksissaan, ei olisi ainoastaan kyseisen 96 artiklan sanamuodon vastainen vaan merkitsisi sitä, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 46 kohdassa, että tämän tuomion 26 kohdassa tarkoitettuihin edellytyksiin lisättäisiin edellytys, josta unionin lainsäätäjä ei ole säätänyt.
- 30 Toiseksi asetuksen N:o 2100/94 96 artiklan sanamuodossa todetaan ainoastaan, että kolmen vuoden vanhentumisaika alkaa siitä hetkestä, jona haltija sai tietää oikeudenloukkausta koskevasta toimesta sellaisenaan sekä sen tekijästä. Kyseiseen säännökseen ei sitä vastoin sisälly mitään muuta täsmennystä sen osalta, miten mahdollisesti otetaan huomioon sen ajanjakson kesto, jonka aikana oikeudenloukkausta koskevia toimia on toteutettu haltijan oikeuksien vastaisesti, taikka muuta täsmennystä näiden toimien jatkuvuuden osalta. Tästä sanamuodosta ilmenee ainoastaan, että tämä ”toimi” on toimi, joka voi olla jonkin asetuksen N:o 2100/94 94 ja 95 artiklassa tarkoitettujen oikeustoimien kohteena.
- 31 Tältä osin on todettava yhtäältä, että yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisestä lukien asetuksen N:o 2100/94 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimien luvaton toteuttaminen näiden oikeuksien kohteena olevan kasvilajikkeen osalta on asetuksen N:o 2100/94 13 kohdan 3 kohdassa tarkoitettua luvatonta käyttöä. Siten mainitun asetuksen 94 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan haltija voi ryhtyä oikeustoimiin oikeudenloukkauksen lopettamiseksi tai kohtuullisen hyvityksen maksamiseksi tai molempiin kaikkia niitä vastaan, jotka suorittavat jonkin näistä toimista (tuomio 19.12.2019, Club de Variedades Vegetales Protegidas, C-176/18, EU:C:2019:1131, 41 kohta).
- 32 Toisaalta ennen näiden oikeuksien myöntämistä koskevan ajanjakson osalta haltija voi asetuksen N:o 2100/94 95 artiklan mukaan vaatia kohtuullista hyvitystä kaikilta, jotka ovat suorittaneet kasvinjalostajanoikeushakemuksen julkaisemisen ja yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisen välisenä ajanjaksona toimen, jonka suorittaminen olisi ollut näiltä henkilöiltä kielletty mainitun ajanjakson jälkeen yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien perusteella (tuomio 19.12.2019, Club de Variedades Vegetales Protegidas, C-176/18, EU:C:2019:1131, 42 kohta).
- 33 Näin ollen tämän tuomion 24–32 kohdasta ilmenee, että asetuksen N:o 2100/94 96 artiklan sanamuodon mukaan tässä säännöksessä säädetty kolmen vuoden vanhentumisaika kyseisen asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitetuille oikeustoimille ei ala kulua siitä hetkestä, jolloin oikeudenloukkausta koskevat toimet, joiden vuoksi kyseisiin oikeustoimiin on ryhdytty, on lopetettu, vaan ajankohdasta, jona yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltija sai tietää näistä toimista ja niiden tekijän henkilöllisyydestä, koska tämä sanamuoto ei sisällä minkäänlaista viittausta oikeudenloukkauksen keston eikä oikeudenloukkausta koskevan toimen jatkuvuuden käsitteisiin eikä edes mainintaa niistä.
- 34 Toiseksi asetuksen N:o 2100/94 96 artiklan asiayhteys tukee tällaista tulkintaa.
- 35 On nimittäin todettava, että kyseisen asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettujen oikeustoimien kohdistuvat muun muassa asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin toimiin. Tämä säännös liittyy kuitenkin erikseen yksilöityihin toimiin, joten se, että toimi jatkuu pitkään, ei ole ratkaisevaa mainitun asetuksen 96 artiklassa säädetyn määräajan alkamisajankohdan vahvistamisen kannalta.

- 36 Kolmanneksi tämän säännöksen tulkintaa, sellaisena kuin se on mainittu tämän tuomion 33 kohdassa, tukee asetuksen N:o 2100/94 mainitulla säännöksellä tavoiteltu päämäärä siltä osin kuin siinä säädetään vanhentumissäännöstä.
- 37 On nimittäin muistutettava, että vanhentumisaikojen tarkoituksena on yleisesti taata oikeusvarmuus (tuomio 30.4.2020, Nelson Antunes da Cunha, C-627/18, EU:C:2020:321, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 38 Nämä ajat on vahvistettava etukäteen, jotta ne täyttäisivät tämän tehtävän, ja kaikenlaisen vanhentumisajan ”analogisen” soveltamisen on oltava riittävästi yksityisten ennakoitavissa (tuomio 23.1.2019, Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-387/17, EU:C:2019:51, 71 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Asetuksen N:o 2100/94 96 artiklan tulkinta, jonka mukaan siinä säädetty vanhentumisaika alkaisi kulua vasta riidanalaisen oikeudenloukkausta koskevan toimen loppumisesta, johtaisi siihen, että niin kauan kuin se jatkuu, yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltija voisi ryhtyä kyseisen asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettuihin oikeustoimiin kolmen vuoden ajan tämän oikeudenloukkausta koskevan toimen loppumisesta lukien riippumatta ajankohdasta, jona mainittu toimi on alkanut, sekä ajankohdasta, jona haltija on saanut tietää oikeudenloukkausta koskevasta toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä.
- 40 Tällainen tulkinta aiheuttaisi pysyvän epävarmuuden oikeudenloukkausta koskevan toimen tekijälle, koska vaikka yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltija on sietänyt näiden toimien olemassaolon siinä määrin, että niiden tekijälle syntyy vaikutelma siitä, että hän toimii vilpittömässä mielessä, haltija voisi pätevästi ryhtyä johonkin asetuksen N:o 2100/94 94 ja 95 artiklassa tarkoitetuista oikeustoimista kaikkien näiden toimien osalta riippumatta ajankohdasta, jona kukin niistä on toteutettu.
- 41 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että asetuksen N:o 2100/94 96 artiklaa on tulkittava siten, että tässä säännöksessä säädetty kolmen vuoden vanhentumisaika kyseisen asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitetuille oikeustoimille alkaa kulua siitä ajankohdasta, jona yhtäältä yhteisön kasvinjalostajanoikeudet lopullisesti myönnettiin ja jona toisaalta yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltija sai tietää suojattuun lajikkeeseen kohdistuvasta oikeudenloukkausta koskevasta toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä, ja näin on riippumatta kyseisen toimen jatkumisesta sekä sen lopettamisen ajankohdasta.

Toinen ja kolmas kysymys

- 42 Toisella ja kolmannella kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 2100/94 96 artiklaa tulkittava siten, että kaikki tämän asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettut oikeustoimet, jotka koskevat suojattuun lajikkeeseen kohdistuvien oikeudenloukkausta koskevien toimien kokonaisuutta ja joihin on ryhdytty yli kolme vuotta sen jälkeen, kun yhtäältä yhteisön kasvinjalostajanoikeudet lopullisesti myönnettiin ja kun toisaalta haltija sai tietää tästä oikeudenloukkausta koskevien toimien kokonaisuudesta ja niiden tekijän henkilöllisyydestä, ovat vanhentuneet riippumatta mainitun toimien kokonaisuuden osana olevien kunkin yksittäisen toimen tekoajankohdasta, vai ovatko ainoastaan sellaiset oikeustoimet vanhentuneet, jotka liittyvät yli kolme vuotta ennen kyseisiin oikeustoimiin ryhtymistä tehtyihin toimiin.

- 43 Kuten tämän tuomion 35 kohdasta ilmenee, asetuksen N:o 2100/94 96 artikla koskee tämän asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettujen sellaisten oikeustoimien vanhentumista, jotka liittyvät erikseen yksilöityihin oikeudenloukkausta koskeviin toimiin.
- 44 Kuten tämän tuomion 31 ja 32 kohdassa on muistutettu, tällaisia toimia ovat nimittäin kyseisen asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut toimet, jotka olisivat edellyttäneet yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltijan lupaa, eli tuotanto tai lisäys (monistus), pakkaaminen lisäystarkoituksiin, myyntiin tarjoaminen, myynti tai muu kaupan pitämisen muoto, vienti Euroopan unionista, tuonti unioniin ja hallussa pitäminen kyseisistä suojatun lajikkeen lajikeosia ja korjattua aineistoa koskevista toimista kunkin tarkoitusta varten.
- 45 Näin ollen asetuksen N:o 2100/94 96 artiklaa sovellettaessa on otettava erikseen huomioon kukin kyseisen asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa lueteltua toimea vastaava oikeudenloukkausta koskeva toimi riippumatta siitä, toistuuko se, jatkuuko se ajallisesti tai voidaanko se liittää toimien kokonaisuuteen.
- 46 Lisäksi on niin, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 61 kohdassa, että se, että asetuksen N:o 2100/94 96 artiklassa säädetään ”toimen” eikä sellaisen menettelyn vanhentumisesta, jota pidetään ”toimien kokonaisuutena”, puhuu sen puolesta, että kunkin ”toimien kokonaisuuteen” kuuluvan oikeudenloukkausta koskevan toimen vanhentumista on tarkasteltava erikseen.
- 47 Tästä seuraa, että sen määrittämiseksi, ovatko asetuksen N:o 2100/94 94 ja 95 artiklassa tarkoitettut oikeustoimet vanhentuneet, kun otetaan huomioon tämän asetuksen 96 artiklassa säädetty kolmen vuoden määräaika, ratkaisevaa on ajankohta, jona yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltija sai tietää yksittäisestä oikeudenloukkausta koskevasta toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä.
- 48 Pääasian olosuhteissa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on näin ollen ratkaistava kunkin oikeudenloukkausta koskevan toimen osalta, joista Pardo moititaan, saiko CVVP tietää näistä toimista ja niiden tekijästä yli kolme vuotta ennen kuin se nosti pääasiassa kyseessä olevat vahingonkorvauskanteet, mikä tapahtui marraskuussa 2011, kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee.
- 49 Asetuksen N:o 2100/94 96 artiklan päinvastainen tulkinta, jonka mukaan tässä säännöksessä säädetyn kolmen vuoden määräajan päättymisen johtaisi vanhentumiseen, joka ulottuu kaikkiin haltijan oikeuksia loukkaaviin toimiin, kuten Pardo esittää kirjallisissa huomautuksissaan, olisi ristiriidassa kyseisen säännöksen tarkoituksen kanssa.
- 50 Tällaisesta tulkinnasta nimittäin seuraisi, että tämän asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettujen sellaisten oikeustoimien vanhentumisesta, jotka liittyvät oikeudenloukkausta koskevaan toimeen, jonka katsotaan joko merkitsevän menettelyn aloittamista tai johtaneen suojattuun lajikkeeseen kohdistuvien oikeudenloukkausta koskevien toimien kokonaisuuteen, seuraisi myös sellaisten oikeustoimien vanhentuminen, jotka koskevat kaikkia muita myöhempiä toimia, jotka voivat johtua tästä menettelystä tai liittyä tähän kokonaisuuteen, riippumatta ajankohdasta, jona yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltija sai tietää tällaisesta toimesta ja sen tekijästä.
- 51 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 56 kohdassa, vanhentumissäännöt voivat koskea vain oikeustoimia, jotka koskevat toteutettuja toimia eivätkä toimia, jotka voitaisiin toteuttaa tulevaisuudessa.

- 52 Lisäksi on niin, että jos asetuksen N:o 2100/94 94 ja 95 artiklassa tarkoitettut oikeustoimet olisi todettava vanhentuneiksi sillä perusteella, että moititun menettelyn taustalla olevaa ”alkuperäistä toimea” koskevat oikeustoimet ovat vanhentuneet, yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltijalta vietäisiin kaikenlainen suoja tätä alkuperäistä toimea koskevan vanhentumisajan päättymisen jälkeen toteutettujen oikeudenloukkausta koskevien toimien osalta.
- 53 Kyseisen asetuksen 96 artiklassa säädetyn vanhentumisajan tällainen tulkinta olisi ristiriidassa itse mainitun asetuksen tarkoituksen kanssa, joka on sen 1 artiklan mukaan kasvilajikkeiden suojaamista koskevan yhteisön järjestelmän luominen.
- 54 Edellä esitetyn perusteella toiseen ja kolmanteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 2100/94 96 artiklaa on tulkittava siten, että ainoastaan tämän asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettut oikeustoimet, jotka koskevat suojattuun lajikkeeseen kohdistuvien oikeudenloukkausta koskevien toimien kokonaisuutta ja joihin on ryhdytty yli kolme vuotta sen jälkeen, kun yhtäältä yhteisön kasvinjalostajanoikeudet lopullisesti myönnettiin ja kun toisaalta haltija sai tietää tämän toimien kokonaisuuden osana olevista kustakin yksittäisestä toimesta ja niiden tekijän henkilöllisyydestä, ovat vanhentuneet.

Oikeudenkäyntikulut

- 55 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista 27.7.1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 96 artiklaa on tulkittava siten, että tässä säännöksessä säädetty kolmen vuoden vanhentumisaika kyseisen asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitetuille oikeustoimille alkaa kulua siitä ajankohdasta, jona yhtäältä yhteisön kasvinjalostajanoikeudet lopullisesti myönnettiin ja jona toisaalta yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien haltija sai tietää suojattuun lajikkeeseen kohdistuvasta oikeudenloukkausta koskevasta toimesta ja sen tekijän henkilöllisyydestä, ja näin on riippumatta kyseisen toimen jatkumisesta sekä sen lopettamisen ajankohdasta.**
- 2) Asetuksen N:o 2100/94 96 artiklaa on tulkittava siten, että ainoastaan tämän asetuksen 94 ja 95 artiklassa tarkoitettut oikeustoimet, jotka koskevat suojattuun lajikkeeseen kohdistuvien oikeudenloukkausta koskevien toimien kokonaisuutta ja joihin on ryhdytty yli kolme vuotta sen jälkeen, kun yhtäältä yhteisön kasvinjalostajanoikeudet lopullisesti myönnettiin ja kun toisaalta haltija sai tietää tämän toimien kokonaisuuden osana olevista kustakin yksittäisestä toimesta ja niiden tekijän henkilöllisyydestä, ovat vanhentuneet.**

Allekirjoitukset